

แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในสหวิทยาเขตเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

Guidelines for The Development of Professional Learning Community Operations of Schools in the United Campus Benjasiri, under the Office of the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 2

ธเนศ น้อยดี^{1*}, ฐิตินันท์ ด้วงสุวรรณ², ทีปพิพัฒน์ สันตะวัน³

Thanate Noidee^{1*}, Thitinan Doungsuwan², Teeppipat Suntawan³

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาปัญหาการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 2) เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

การดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ 1) เพื่อศึกษาปัญหาการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ กลุ่มตัวอย่างใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร ครู จำนวน 655 คน ซึ่งได้จากการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ มีความเที่ยง 0.98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2) เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยการจัดประชุมสนทนากลุ่ม ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ ผู้บริหารการศึกษา อาจารย์มหาวิทยาลัย ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร และครูในสถานศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ปัญหาการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 5 ด้าน ด้านที่มีปัญหาสูงสุด คือ การวางแผนการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษา ด้านการนิเทศ

¹ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

^{2,3} คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

¹ M. Ed. Education Management, Faculty of Education, Nakhon Sawan Rajabhat University

^{2,3} Faculty of Education, Nakhon Sawan Rajabhat University

* ผู้ประพันธ์บรรณกิจ (Corresponding author)

ติดตาม และประเมินผล และด้านการขับเคลื่อนชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษาด้านที่มีปัญหาน้อยที่สุด คือ การสร้างทีมและการรวมกลุ่มชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษา

2. แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ คือ 1) ด้านการวางแผนการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษา ควรจัดทำแผนงานการขับเคลื่อนชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษา โดยผู้บริหารมีการสร้างองค์ความรู้ ความเข้าใจ 2) ด้านการสร้างทีมและการรวมกลุ่มชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษา ผู้บริหารส่งเสริมการมีภาวะผู้นำทางวิชาการให้แก่ครูเปิดโอกาสให้ครูได้แสดงออกทางความคิดในการทำงานร่วมกัน 3) ด้านการขับเคลื่อนชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษา ผู้บริหาร ครู ตัดสินใจร่วมกันในการปฏิบัติงานเพื่อความสำเร็จตามวิสัยทัศน์ที่มีร่วมกัน 4) ด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล ครูมีการรายงานให้ผู้บริหารสถานศึกษาทราบผลการประเมินการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษา 5) ด้านการรายงานผลการดำเนินการ ผู้บริหารรายงานผลการขับเคลื่อนการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องอื่นทุกภาคเรียน ทุกปีการศึกษา อย่างชัดเจน เป็นระบบ สามารถค้นคว้าและตรวจสอบได้

คำสำคัญ: ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

Abstract

The purposes of this 1) to study operational issues, professional learning community process, 2) to find ways to develop the implementation Professional learning community process.

The research was divided into 2 steps as follows: 1) to study operational issues, professional learning community process. the research samples was 242 school administrators and teachers, the data were selected using simple random sampling. The research instruments was 5 scales rating questionnaires with a validity level at 0.98. The statistics used of data analyze were frequency, percentage, mean and standard deviation. 2) to find ways to develop the implementation professional learning community process by arranging the focus group discussions and performing content analysis by experts namely, the education administrators, university lecturers, inservice study, executives and teachers. In schools

The research findings were as follows:

1. The operational issues professional learning community process, overall components are at a high level. When considering the field, the problem of community operation of professional learning was very high in all five areas, the most problematic areas are the planning of the community of professional learning operations in the school.

Inservice, tit-for-tat and evaluation, and driving the community of professional learning in the least problematic areas of education was team building and community integration of professional learning in schools.

2. The development guidelines professional learning community. 1) in terms planning the operation of professional learning community, in school, the plan should be drawn up to drive the of professional learning community in school, By management has created knowledge, understanding, 2) in terms of team building and integration of professional learning community in schools. Executives promote the presence of academic leadership to teachers, allowing teachers to express their ideas in collaboration, 3) propulsion of professional learning community in schools, administrator, teachers, have to make decisions together to achieve success in accordance with the shared vision. 4) in inservice, monitoring and evaluation. Teachers have reported to school administrators the results of the evaluation performance of professional learning community in schools 5) in terms of reporting of the results of the operation, management reports on the driving results operations of professional learning community. To the Educational Service Area Office and other stakeholders every semester. Every year, education, clearly, systematically, can be researched and verified.

Keywords: Professional Learning Community

บทนำ

นโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 เรื่องการพัฒนา ครูเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามศาสตร์พระราชาด้วย Active Learning และชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สู่คุณภาพ Thailand 4.0 ซึ่งเป็นกระบวนการพัฒนาครูโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานที่เกิดจากการรวมตัว รวมใจ รวมพลัง ร่วมมือกันของครูผู้บริหารและนักการศึกษาในโรงเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ และเพื่อไม่ให้เป็นการเพิ่มภาระให้กับครู และไม่ให้เกิดการใช้เวลาในการอบรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพมาก ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพจึงเป็นแนวทางการปฏิบัติเพื่อปรับปรุงคุณภาพ

ของนักเรียน ครูและโรงเรียน เกิดจากแนวทางการดำเนินงานเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของโรงเรียนจากเดิมที่ส่วนใหญ่ครูมักเป็นผู้รับมาเป็นครูผู้เรียนรู้แบบกระตือรือร้นที่มีเป้าหมายในการพัฒนาและยกระดับคุณภาพตนเอง เพื่อนครู ผู้เรียน และโรงเรียนร่วมกัน ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาปรับปรุงอย่างยั่งยืนไม่สิ้นสุด เป็นต้นทุนวัฒนธรรมโรงเรียนที่ดีสำหรับบุคลากรในรุ่นต่อไป และชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูเป็นการประยุกต์แนวคิดองค์กรแห่งการเรียนรู้พัฒนามาสู่โรงเรียนแห่งการเรียนรู้ โดยไม่ได้ใช้ คำว่า “โรงเรียน” เป็น “องค์กร” แห่งการเรียนรู้ด้วยเหตุผลที่ว่าการบริหารงานในลักษณะที่องค์กรจะมีความยืดหยุ่นกันด้วยโครงสร้าง สายการบังคับบัญชา กฎ ระเบียบและ

การควบคุมด้วยอำนาจการบังคับบัญชาแตกต่างกันไปจากคำว่า “ชุมชน” ซึ่งจะมีความยืดหยุ่นกันด้วย ค่านิยม แนวคิด และความผูกพันของทุกคนที่เป็นสมาชิก และมีวัตถุประสงค์ร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับธรรมชาติการปฏิบัติงานในโรงเรียน ด้วยการสะท้อนคิดร่วมที่มุ่งพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน และการเรียนรู้ของครูเป็นสิ่งสำคัญ ที่จะส่งผลให้โรงเรียนเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพครูอย่างยั่งยืน (ปรณัฐ กิจรุ่งเรือง และ อรุณ คิริสัมพันธ์, 2560: 1)

โรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตเบญจลิริที่ประกอบไปด้วยโรงเรียนสายน้ำผึ้ง ในพระอุปถัมภ์ฯ โรงเรียนปทุมคงคา โรงเรียนมัธยมวัดธาตุทอง โรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย โรงเรียนวชิรธรรมสาธิต และโรงเรียนสิริรัตนาร ซึ่งสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ที่นำแนวทางและนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 มาใช้พัฒนาคุณภาพของครู เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน โดยมีวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ของแต่ละโรงเรียนในสหวิทยาเขตที่เหมือนกันคือการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความพร้อมในการปฏิบัติงานอย่างเต็มตามศักยภาพและมีความเป็นผู้นำและต้องการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพทางการศึกษา มีนโยบายการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริม สนับสนุน เร่งรัดพัฒนายกระดับคุณภาพผู้เรียน เพื่อให้ครู ผู้สอนผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษานำแนวทางการดำเนินงานขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ลงสู่การปฏิบัติทั้งในเชิงการบริหารจัดการและกิจกรรมในสถานศึกษา ซึ่งการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสหวิทยาเขตเบญจลิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร

เขต 2 นั้น มีความแตกต่างกันตามบริบทของสถานศึกษา ทั้งด้านงบประมาณ จำนวนบุคลากร จำนวนนักเรียน ตลอดจนความพร้อมของสถานศึกษาที่มีความแตกต่างกัน ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีความสำคัญในการบริหารสถานศึกษาที่มีบริบทต่างกัน ทั้งด้านขนาดและความพร้อมด้านอื่นๆ ของแต่ละสถานศึกษา ซึ่งครูผู้สอนเป็นบุคลากรหลักที่ทำหน้าที่ในสถานศึกษา ได้เห็นกระบวนการทำงานของผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสะท้อนผลการบริหารของผู้บริหารออกมาได้ ซึ่งผู้วิจัยพบว่าโรงเรียนในสหวิทยาเขตเบญจลิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ได้ดำเนินงานกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพตามกลยุทธ์ จุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2560-2564 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยการขับเคลื่อนนโยบาย แผนงาน โครงการและกิจกรรมอย่างเป็นระบบ รวมทั้งมีการกำกับ ติดตาม นิเทศ ตรวจสอบ และประเมินผลอย่างต่อเนื่อง สังเกตได้ว่าผลการดำเนินในบางโรงเรียนยังไม่มีกระบวนการ และแนวทางในการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ที่ชัดเจน

ผู้วิจัย จึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับปัญหาในการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในสหวิทยาเขตเบญจลิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 เพื่อที่จะได้นำผลการวิจัยไปหาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในสหวิทยาเขตเบญจลิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพในกระบวนการบริหารสถานศึกษา

ในการพัฒนาการบริหารงานสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา ซึ่งเป็นภารกิจงานที่สำคัญในการขับเคลื่อนให้บุคลากรในสถานศึกษาให้ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นและช่วยกันพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา และส่งผลให้ผู้เรียนมีการพัฒนาได้อย่างเต็มศักยภาพของแต่ละบุคคลเป็นคนเก่ง คนดีและมีความสุข

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการดำเนินงานงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในสหวิทยาเขตเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2
2. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในสหวิทยาเขตเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู จากสถานศึกษาจำนวน 6 โรงเรียนในสหวิทยาเขตเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จำนวนทั้งสิ้น 655 คน

กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู จากสถานศึกษาจำนวน 6 โรงเรียนในสหวิทยาเขตเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ปีการศึกษา 2563 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยตารางของ Krejcie & Morgan (1970: 607-610) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 242 คน ใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างเทียบ

สัดส่วนเพื่อกำหนดจำนวนครูในแต่ละโรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ของโรงเรียนในสหวิทยาเขตเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 แบ่ง ออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ตำแหน่งในการทำงาน เพศ อายุ ประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่เข้ารับราชการครูของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบ ตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าตามแนวคิด ของ Likert (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543: 114-115) มี 5 ระดับ ซึ่งได้กำหนดคะแนนประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง ปัญหาการดำเนินงานงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ อยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง ปัญหาการดำเนินงานงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ อยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง ปัญหาการดำเนินงานงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ อยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง ปัญหาการดำเนินงานงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ อยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง ปัญหาการดำเนินงานงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ อยู่ในระดับ

น้อยที่สุด

ขั้นตอนการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดรายละเอียดและขั้นตอนการดำเนินการวิจัยเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาปัญหาการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในสหวิทยาเขตเบญจลลิตร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

ขั้นตอนที่ 2 หาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ของโรงเรียนในสหวิทยาเขตเบญจลลิตร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

ขั้นตอนที่ 1

1) ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร หลักการ ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อกำหนดขอบข่าย และเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2) ศึกษาแบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ตามแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาพิจารณาปรับเปลี่ยนเป็น ประเด็นคำถามเฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งศึกษาเทคนิคการตั้งคำถาม

3) กำหนดกรอบเพื่อสร้างแบบสอบถามและปรับปรุงแบบสอบถามให้ครอบคลุม ตัวแปรตามกรอบแนวคิดภายใต้การแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

4) ร่างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดและให้ครอบคลุมเนื้อหาของการทำวิจัย

ปัญหาการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในสหวิทยาเขตเบญจลลิตร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2

5) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของคำถามกับเนื้อหาปัญหาการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในสหวิทยาเขตเบญจลลิตร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

6) หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแต่ละข้อคำถาม โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิลงความเห็น ว่า ข้อคำถามแต่ละข้อวัดได้ตรงวัตถุประสงค์ที่ต้องการหรือไม่ ซึ่งกำหนดความคิดเป็นไว้

1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

-1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

7) โดยจะนำผลการประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิมาหาค่าความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีหาค่า ดัชนีความสอดคล้อง แล้วจึงนำข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง ตั้งแต่ 0.50 ถึง 1.00 มาใช้ในการเก็บรวบรวม

8) นำแบบสอบถามที่ได้จากข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงแก้ไขเสนอ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอรับความเห็นชอบ และนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครูของโรงเรียนในสหวิทยาเขตเบญจลลิตร์ สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แล้วนำข้อมูล ที่เก็บรวบรวมได้ไปหาคุณภาพ เครื่องมือเพื่อหาค่าความเที่ยง ได้ 0.98 ของ แบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา ตามวิธีการของ Cronbach

9) นำแบบสอบถามที่ผ่านการ ทดลองใช้ และผ่านการหาค่าความเที่ยงตาม เกณฑ์ ที่กำหนด ไปจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถาม ฉบับสมบูรณ์ เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อ ขอรับความเห็นชอบและนำแบบสอบถามไป เก็บข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว นำ แบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์พบว่า เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทั้งหมดจึงจะนำไป วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

1) วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบ แบบสอบถาม ได้แก่ ตำแหน่งในการทำงาน เพศ อายุ และประสบการณ์ในการทำงาน ตั้งแต่ เข้ารับตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม นำข้อมูล มาแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ

2) วิเคราะห์แบบสอบถามที่ตรวจให้ คะแนน นำมารวมคะแนนโดยแยกคะแนนรวม ปัญหาการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทาง วิชาชีพของโรงเรียนในสหวิทยาเขตเบญจลิริ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 ในแต่ละข้อแล้วนำมา หาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำมาสรุป เป็นภาพรวม แล้วแปลความหมายค่าเฉลี่ย ทั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เกณฑ์แปลความหมายจากช่วงคะแนน ตามเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545: 103) มี 5 ระดับ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง ปัญหา อยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51-4 50 หมายถึง ปัญหา อยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง ปัญหา อยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง ปัญหา อยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง ปัญหา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนที่ 2

1) ผู้วิจัยศึกษาหลักการ วิธีการ สนทนากลุ่ม

2) กำหนดกรอบในการจัดทำ การ สนทนากลุ่ม และแบบบันทึกการ สนทนากลุ่ม

3) วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จาก แบบสอบถามฉบับที่ 1 นำข้อคำถามที่มีระดับ ปัญหาการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทาง วิชาชีพสูงสุด 3 อันดับแรกใน แต่ละด้านมาร่าง เป็นแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานชุมชนแห่ง การเรียนรู้ทางวิชาชีพ ของโรงเรียนในสหวิทยาเขต เบญจลิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

4) หาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ของโรงเรียน ในสหวิทยาเขตเบญจลิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 เสนอต่ออาจารย์ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอรับ ความเห็นชอบและข้อเสนอแนะ

5) นำข้อเสนอนี้ของอาจารย์ที่ ปรึกษามาปรับปรุงและจัดทำเป็นแบบบันทึก เพื่อ จัดทำการ สนทนากลุ่มต่อไป

ผลการวิจัย

1. ปัญหาการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ปัญหาการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 5 ด้าน ด้านที่มีปัญหาสูงสุด คือ การวางแผนการ

ดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษา ด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล และด้านการขับเคลื่อนชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษาด้านที่มีปัญหาต่ำที่สุด คือ การสร้างทีมและการรวมกลุ่มชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษา

ตาราง 1 ปัญหาการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

ด้านที่	ปัญหาการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	ระดับปัญหาการดำเนินงาน			อันดับที่
		\bar{X}	S.D.	แปลผล	
1	การวางแผนการขับเคลื่อนชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษา	4.27	0.50	มาก	1
2	การสร้างทีมและการรวมกลุ่มชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษา	3.98	0.39	มาก	5
3	การขับเคลื่อนชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษา	4.07	0.23	มาก	3
4	การนิเทศ ติดตาม และประเมินผล	4.10	0.25	มาก	2
5	การรายงานผลการดำเนินงาน	4.05	0.22	มาก	4
รวมเฉลี่ย		4.09	0.15	มาก	

จากตาราง 1 พบว่า ปัญหาการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในสหวิทยาเขตเบญจสิริสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.03$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ปัญหาการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ด้านที่มีปัญหาสูงสุด คือ ด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล ($\bar{X}=4.15$) ด้านที่มีปัญหารองลงมา คือ ด้านคำสั่งขับเคลื่อนชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในสถานศึกษา ($\bar{X}=4.04$) และด้านที่มีปัญหาต่ำที่สุด คือ ด้านการขับเคลื่อนชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษา ($\bar{X}=3.97$)

2. แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ของโรงเรียนในสหวิทยาเขต เบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ผู้บริหารสร้างความรู้ ความเข้าใจ และแนวทางการปฏิบัติในการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษาให้กับครูในสถานศึกษา ส่งเสริมการมีภาวะผู้นำทางวิชาการให้แก่ครู เปิดโอกาสให้ครูได้แสดงออกทางความคิดในการทำงานร่วมกัน จัดโครงการอบรมสัมมนาเรื่อง การดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษาให้กับครูเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ และแนวทางการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องและเป็น

ระบบ มอบหมายงานให้เป็นไปตามโครงสร้างการบริหารสถานศึกษาโดยชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ผู้บริหารดำเนินการแต่งตั้งครูให้มีคณะกรรมการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษาให้ตรงตามความรู้และความสามารถของครูในแต่ละกลุ่มงานแต่ละบุคคลตามหน้าที่ความรับผิดชอบ อย่างเหมาะสม มีการกระจายอำนาจการบริหารจัดการในการปฏิบัติงานดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพอย่างเหมาะสม ทัวถึง ผู้บริหารจัดเวลาสำหรับครูในการสนทนากลุ่ม พูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเชิงบวก เพื่อให้ครูมีเครือข่ายในการทำงานมากขึ้น คณะครู มีการสร้างนวัตกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกันอยู่เสมอ สนับสนุนให้ครูมีการพัฒนาตนเองที่สอดคล้องกับความสามารถของตนเองและหลักสูตรของสถานศึกษา จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สะท้อนความคิดจากผลการปฏิบัติงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพระหว่างผู้บริหารและครู ครูนำข้อเสนอแนะที่ได้จากผู้บริหารไปปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานของตนเอง

อภิปรายผล

1. ปัญหาการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในสหวิทยาเขตเบญจลิลี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการดำเนินการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษามีรูปแบบในดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของแต่ละสถานศึกษาที่แตกต่างกันไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และไม่ชัดเจนเนื่องจากแต่ละโรงเรียนมีบริบทในแต่ละด้าน

ที่แตกต่างกัน สอดคล้องกับชูชาติ พ่วงสมจิตร (2560) ได้กล่าวถึงขั้นตอนในการดำเนินการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษา การสร้างวิสัยทัศน์พันธกิจและเป้าหมายร่วมเป็นขั้นตอนที่ผู้บริหาร ครูในโรงเรียนพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์เพื่อให้เห็นปัญหาความต้องการความพร้อมในการดำเนินการซึ่งนำไปสู่การสร้างวิสัยทัศน์พันธกิจและเป้าหมายร่วมกัน

1.1 ด้านการวางแผนการขับเคลื่อนชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในสถานศึกษาข้อที่มีปัญหาสูงสุด คือ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูแสดงความคิดเห็นในการวางแผนการบริหารสถานศึกษาโดยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะแต่ละสถานศึกษามีการจัดทำแผนงานการขับเคลื่อนชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษาที่ยังไม่ชัดเจน การกำหนดวิสัยทัศน์ร่วมกันในการบริหารสถานศึกษาระหว่างผู้บริหารกับครูยังไม่ไปในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560) การร่วมใจกันเรียนรู้ทางวิชาชีพการศึกษาที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ไปที่ผู้เรียน ให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ผ่านกระบวนการทำงานอย่างมืออาชีพ เรียนรู้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ตลอดจนร่วมดำเนินการวางแผนอย่างเป็นระบบ ตั้งเป้าหมายหรือมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน ร่วมกันดำเนินงาน ร่วมสะท้อนผลการทำงาน และร่วมพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการศึกษาให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้นอย่างต่อเนื่อง จนเกิดเป็นวัฒนธรรมหรือชุมชนของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

1.2 ด้านการสร้างทีมและการรวมกลุ่มชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษา ข้อที่มีปัญหาสูงสุดคือ ผู้บริหารและครูร่วมกันสร้าง

เครือข่ายการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีการสนทนากลุ่ม พูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเชิงบวก มีการแบ่งปัน ประสบการณ์ ความรู้ ความคิด เพื่อสร้างเครือข่าย ในการปฏิบัติงานกับครูน้อยเกินไป กระบวนการ ประชุมร่วมกันเพื่อกำหนดแนวทางในการสร้าง เครือข่ายภายนอกสถานศึกษาเพื่อพัฒนาวิชาชีพ ในสถานศึกษา การสร้างความรู้ ความเข้าใจถึง การปฏิบัติในการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ ทางวิชาชีพในสถานศึกษาให้กับครูยังไม่ดีเท่าที่ควร ผู้บริหารไม่มีการคัดเลือกครู มอบหมายงาน หน้าที่ ความรับผิดชอบ จัดทำคำสั่งแต่งตั้งโดยคำนึงถึง ความเหมาะสม และความสามารถ อย่างมีระบบ ระเบียบที่ชัดเจน ตามบริบทและโครงสร้างการ บริหารของสถานศึกษา สอดคล้องกับ เสถียร อ่วมพรหม (2560) ได้กล่าวถึงขั้นตอนในการ ดำเนินการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในการ ทำงานร่วมกัน เพื่อจัดโครงสร้างระบบการทำงาน เป็นทีม เพื่อความมั่นใจได้ว่าการประสานกัน และมีความต่อเนื่อง เชื่อมมั่นในการปฏิบัติตาม กระบวนการดำเนินงาน

1.3 ด้านการขับเคลื่อนชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษา ข้อที่มีปัญหา สูงสุดคือ ครูร่วมกันระดมสมองเพื่อหาวิธีในการ แก้ปัญหาโดยชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะครูมีการตัดสินใจร่วมกันในการปฏิบัติงานเพื่อความสำเร็จตาม วิสัยทัศน์ที่ยั่งยืนน้อยเกินไป ครูให้ความร่วมมือในการ แบ่งปันเทคนิคการจัดการเรียนรู้ระหว่างกันยังไม่ ดีเท่าที่ควรในการดำเนินงานร่วมกันภายใต้กรอบ ของวิสัยทัศน์ และค่านิยมของชุมชนแห่งการเรียนรู้ ทางวิชาชีพ ครูมีภาระงานอื่นมาก ซึ่งสอดคล้องกับ มนตรี แยมกสิกร และ เรวณี ชัยเชวรัตน์ (2559)

อ้างใน ทองพรรณ ปัญญาอุดมกุล (2563) กล่าวถึง คุณลักษณะสำคัญที่ทำให้เกิดชุมชนแห่ง การเรียนรู้ทางวิชาชีพ คือ การทำงานร่วมกันเป็น ทีมของครูและบุคลากรทางการศึกษา มีมุมมอง และค่านิยมที่คล้ายคลึงกันร่วมกันรับผิดชอบต่อ การเรียนรู้ของนักเรียน (collective responsibility for students learning) โดยมีการตั้งเป้าหมายร่วมกันคือเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และพัฒนา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนสนทนาร่วมกัน ภายในกลุ่มเกี่ยวกับการปฏิบัติงานสอน และการ จัดการเรียนรู้ เพื่อสะท้อนผลการปฏิบัติรวมทั้ง ร่วมกันเสนอแนะแนวทางการปฏิบัติที่ช่วยให้การ เรียนรู้ของนักเรียนเกิดได้ดีขึ้นอย่างสร้างสรรค์การ ร่วมมือรวมพลัง (collaboration) เป็นปัจจัยสำคัญ ที่จะทำให้ชุมชนการเรียนรู้เกิดขึ้นได้อย่างเข้มแข็ง และเข้มข้น เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้

1.4 ด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล ข้อที่มีปัญหาสูงสุดคือ สถานศึกษาจัดทำแผนการ ประเมินผลการขับเคลื่อนชุมชนแห่งการเรียนรู้ ทางวิชาชีพในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะกระบวนการรายงานผลการ ดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู ต่อผู้บริหารสถานศึกษาอาจจะยังไม่มียุทธวิธีหรือ รูปแบบที่ชัดเจน ครอบคลุม ส่งผลให้การสรุปผล การประเมินผลการดำเนินงานของครูยังไม่เป็นไป ในทิศทางเดียวกัน ไม่มีการสร้างเครื่องมือ ในการ วัดผล ประเมินผล ที่ได้มาตรฐาน มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับเกณฑ์ในการวัดผลทำให้การประเมิน ผลไม่ครอบคลุม สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ มินตรา ลายสนธิเสรีกุล (2557) ได้ทำการวิจัย เรื่อง กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนสู่การเป็นชุมชน แห่งการเรียนรู้วิชาชีพของโรงเรียนมัธยมศึกษาใน สหวิทยาเขตเบญจบุรพา กรุงเทพมหานคร ผลการ วิจัยพบว่า ครูและบุคลากรควรร่วมกันออกแบบ

วิธีการวัดและประเมินผลร่วมกันระหว่างครูแต่ละวิชา และหรือแต่ละกลุ่มสาระ และควรจัดประชุมหารือเพื่อประเมินผลการวัดและประเมินผลร่วมกัน และดำเนินการปรับปรุงเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ดีขึ้น ตามลำดับ

1.5 ด้านการรายงานผลการดำเนินการ ข้อที่มีปัญหาสูงสุดคือ สถานศึกษารูป รายงานผลการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารและครูยังมีการรายงานผลการขับเคลื่อนชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษาที่ยังไม่เป็นระบบอย่างชัดเจน และมีวิธีการอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารสถานศึกษาขาดการสรุปรายงานผลการขับเคลื่อนชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษาต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและเครือข่ายภายนอกสถานศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สอดคล้องกับ ศกฉลวรรณ สิ้นประเสริฐ (2562) พบว่า การเตรียมการสอน การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดประเมินผล และการสะท้อนการปฏิบัติงานของครูส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

2. แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในสหวิทยาเขตเบญจลลิตี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

2.1 ด้านการวางแผนการขับเคลื่อนชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ คือ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูแสดงความคิดเห็นในการวางแผนการบริหารสถานศึกษา โดยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการวางแผนแผนการขับเคลื่อนชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ต้องอาศัยความร่วมมือทั้งผู้บริหารและครูในการกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายในการทำงานร่วมกันที่ชัดเจน เป็นระบบ สอดคล้อง

กับแนวคิดของ พิมพันธ์ เดชะคุปต์ และเพยาว์ ยินดีสุข (2561) ได้กล่าวเกี่ยวกับองค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพว่า การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพในโรงเรียนจะต้องร่วมกันของบุคลากรทั้งผู้อำนวยการ คณะผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ผู้เชี่ยวชาญ ศึกษานิเทศและครู ร่วมกันวางแผน

2.2 ด้านการสร้างทีมและการรวมกลุ่มชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษา คือ ผู้บริหารและครูร่วมกันสร้างเครือข่ายการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษาทั้งนี้อาจเป็นเพราะการสร้างทีมและการรวมกลุ่มชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ผู้บริหารต้องสร้างองค์ความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพให้แก่ครู ผู้บริหารมีการคัดเลือกทีมงานให้เหมาะสม สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา มีการสร้างเครือข่ายในการทำงาน การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นของครู มีการประชุมคัดเลือก มอบหมายงาน กำหนดนโยบายการทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับผลการวิจัยของวาสนา ทองทวียังยศ (2560) ได้ศึกษาแนวคิดจากนักวิชาการต่าง ๆ มาทำการจัดกลุ่มปัจจัยที่ส่งผลต่อสถานศึกษา พบว่าปัจจัยด้านบรรยากาศองค์กรส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูของสถานศึกษา คือ ลักษณะภายในของแต่ละองค์กรมีความแตกต่างกันมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลในองค์กร สภาพแวดล้อมในระบบงานและสถานที่ การรู้ หรือรับรู้ถึงสิ่งแวดล้อม การมีส่วนร่วมในการทำงาน หรือบรรยากาศในสถานที่ทำงาน

2.3 ด้านการขับเคลื่อนชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ คือ ครูร่วมกันระดมสมองเพื่อหาแนวทางในการแก้ปัญหาโดยชุมชนแห่งการ

เรียนรู้ทางวิชาชีพ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีการส่งเสริมภาวะผู้นำในการทำงานให้แก่ครู ต้องเปิดโอกาสในการแสดงความคิดเห็นร่วมกันในการกำหนดแนวปฏิบัติปฏิบัติงานของครู ผู้บริหารและครูมีการตัดสินใจร่วมกันในการปฏิบัติงานเพื่อความสำเร็จตามวิสัยทัศน์ร่วมกัน การให้ความร่วมมือกันในการแบ่งปันความคิดและเทคนิคในการทำงานระหว่างกัน ร่วมกันสร้างค่านิยมของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่สอดคล้องกันกับบริบทของสถานศึกษา สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สิริวิรัช นักดนตรี (2560) ศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการบริหารโรงเรียนสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้อย่างมืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 พบว่า สภาพภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการบริหารโรงเรียนสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้อย่างมืออาชีพของผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 ตามมุมมองของผู้บริหารรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับดีเยี่ยม

2.4 ด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล คือ สถานศึกษาจัดทำแผนการประเมินผลการขับเคลื่อน ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการกำหนดแผนงานในการนิเทศ กำกับติดตามผล สรุปผลการดำเนินงานของครูต้องมีแนวทางชัดเจนมีเครื่องมือมีระบบที่ชัดเจน ต่อเนื่อง มีคณะกรรมการคอยดำเนินการเกี่ยวกับการนิเทศ กำกับติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการขับเคลื่อนชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วนิดา ภูวิชัย (2562) การพัฒนาแนวทางดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า องค์ประกอบของการดำเนินงานนิเทศ

ภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับระบบการดำเนินงานนิเทศภายในที่ประกอบด้วย การวางแผน การดำเนินการนิเทศประเมินผล และการสะท้อนผลรายงาน และเผยแพร่ผลการนิเทศ

2.5 ด้านการรายงานผลการดำเนินการ คือ สถานศึกษาสรุปรายงานผลการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารและครูต้องมีการรายงานผลการขับเคลื่อนชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษาที่เป็นระบบ ชัดเจน ต่อเนื่อง มีวิธีการในการสร้างนวัตกรรมสำหรับการวัดผลและร่วมกันสรุปผลและรายงานผลการดำเนินการขับเคลื่อนชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษาเป็นลายลักษณ์อักษรต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและเครือข่ายภายนอกสถานศึกษา มีการจัดทำระบบสารสนเทศการรายงานผลที่ทันสมัยเหมาะสมต่อการสืบค้น เพื่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะได้นำผลการดำเนินงานไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพต่อไป สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วัชรพร แสงสว่าง และ กาญจน์ เรืองมนตรี (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 พบว่า สภาพปัจจุบันการส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์การส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

การนำเสนอแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในสหวิทยาเขตเบญจลลิตี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ผู้วิจัยขอเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้ และข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากการวิจัย พบว่า ปัญหาในการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในสหวิทยาเขตเบญจลลิตี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ในระดับมาก ดังนั้น ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูได้มีส่วนร่วมวางแผนในการบริหารสถานศึกษา โดยเปิดโอกาสให้ครูได้แสดงออกทางความคิดและเป็นส่วนหนึ่งในการกำหนดทิศทางการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะความรู้ที่ดีและมีส่วนร่วมในการกำหนดข้อปฏิบัติงานต่างๆ ในโรงเรียน โดยมุ่งหวังการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแกนนำหลักและมีความสำคัญอย่างยิ่งในการขับเคลื่อนชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษา ให้ประสบผลสำเร็จ

1.3 ควรมีรูปแบบแนวทางการนิเทศติดตาม นำเสนอ การรายงานผลการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพโดยการสื่อสารผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ การจัดการด้วยเครื่องมือที่ทันสมัยเหมาะสมกับกลุ่มผู้ใช้ เช่น ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้สนใจ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเกี่ยวกับการวางแผนการขับเคลื่อนชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในการ

บริหารสถานศึกษา

2.2 ควรศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลของการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในการบริหารสถานศึกษา ในระดับสำนักงานเขตพื้นที่

2.2 ควรศึกษากระบวนการขับเคลื่อนชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในหลายๆ เครือข่าย เพื่อหาแนวทางการทำงานที่เป็นแนวปฏิบัติที่สามารถนำไปใช้ในการบริหารสถานศึกษาได้

ข้อเสนอแนะ

การนำเสนอแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในสหวิทยาเขตเบญจลลิตี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ผู้วิจัยขอเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้ และข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากการวิจัย พบว่า ปัญหาในการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในสหวิทยาเขตเบญจลลิตี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ในระดับมาก ดังนั้น ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูได้มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา โดยเปิดโอกาสให้ครูได้แสดงออกทางความคิดและเป็นส่วนหนึ่งในการกำหนดทิศทางการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะความรู้ที่ดีและมีส่วนร่วมในการกำหนดข้อปฏิบัติงาน ต่างๆ ในโรงเรียน โดยมุ่งหวังการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแกนนำหลักและมีความสำคัญอย่างยิ่งในการขับเคลื่อนชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ

1.3 ควรมีรูปแบบแนวทางการนิเทศ ระบบอิเล็กทรอนิกส์ การจัดการด้วย เครื่องมือที่ติดตาม นำเสนอ การรายงานผลการดำเนินงาน เหมาะสมกับกลุ่มผู้ใช้ เช่น ผู้บริหารสถานศึกษา ชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพโดยการสื่อสารผ่าน ครู และผู้สนใจ

เอกสารอ้างอิง

- ชูชาติ พวงสมจิตร์. (2560). ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและแนวทางการนำมาใช้ในสถานศึกษา. *วารสารศึกษาศาสตร์ มสธ*, 10(1), 34-41.
- พิมพ์พันธ์ เตชะคุปต์ และ พเยาว์ ยินดีสุข. (2561). *การเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลังกับ PLC เพื่อการพัฒนา*. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มนตรี แยมกสิกร. (2559). ชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ: ความท้าทายต่อการเปลี่ยนแปลงตนเองของครู Professional Learning Community: Challenges in Self-Development of Teachers. *การประชุมทางวิชาการของคุรุสภา ประจำปี 2559 “การวิจัยนวัตกรรมการเรียนรู้และการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน”*. 39-46 กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา.
- มินตรา ลายสนิทเสรีกุล. (2557). กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ วิชาชีพของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในสหวิทยาเขตเบญจบุรพา กรุงเทพมหานคร. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา*, 9(3), 392-406.
- วนิดา ภูวิชัย (2562). *การพัฒนาแนวทางดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์*. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วาสนา ทองทวีโยงยศ. (2560). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ศกกลวรรณ สิ้นประเสริฐ. (2562). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7*. *วารสารคณะศึกษาศาสตร์*.
- วัชรพร แสงสว่าง กาญจน์ เรืองมนตรี. (2563). *การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธรเขต 2*. *วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์*, 7(9), 330.
- สิริรักษ์ นักดนตรี. (2560). *แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการบริหารโรงเรียนสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้อย่างมืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์. จาก <http://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/60110>
- เสถียร อ่วมพรหม. (2560). *แนวทางการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ professional learning community: plc*. กรุงเทพมหานคร: ชมรมเด็ก.

สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์. ผู้นำสถานศึกษากับการสร้างโรงเรียนแห่งการเรียนรู้. เข้าถึงเมื่อ 10 ธันวาคม 2560, จาก <http://suthep.ricr.ac.th>.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.